

BILAGA 1. Samiska som kompletterar den grundläggande utbildningen

Bedömning av elevens lärande och kunnande i samiska som kompletterar den grundläggande utbildningen i årskurs 7–9

Avsikten med bedömningen är att ge information om hur elevens lärande framskrider samt att handleda och uppmuntra eleven. Eleven ska ges mångsidig respons om hur hans förmåga att förstå och använda språket muntligt och skriftligt har utvecklats. Bedömningsresponsen ger också information för undervisningsplaneringen. Med hjälp av bedömningen får eleven information om sina språkliga styrkor och framsteg, om hur eleven lär sig samiska och om sin förmåga att använda sina språkkunskaper som stöd för allt lärande och för sitt läsinträsse.

När studierna avslutas i slutet av årskurs 9 fastställs hur eleven har uppnått målen i lärokursen samiska som kompletterar den grundläggande utbildningen. Då vitsordet bildas ska man ta i beaktande alla mål och de därtill hörande kunskapskraven för bedömningen i lärokursen samiska som fastställts i denna bilaga, oberoende av för vilken årskurs 7, 8 eller 9 enskilda mål har ställts upp i den lokala läroplanen. Vitsordet är en helhetsbedömning som bildas utgående från målen och kunskapskraven för samiska. Om eleven uppnår en bättre kunskapsnivå i något mål kan det kompensera en underkänd eller svagare prestation i något annat mål.

I beskrivningarna av kunskapskraven omfattar beskrivningen av de högre vitsorden även kunnandet för de lägre vitsorden.

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet 5	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
Att kommunicera							
M1 handleda eleven att främja sin	I1	Eleven lär sig att agera i många olika	Förmåga att agera i	Eleven kan slumpmässigt agera i grupper	Eleven kan agera i vanliga	Eleven kan agera i många olika	Eleven kan agera målinriktat i många

förmåga att kommunicera i olika situationer och att utvärdera sin kommunikation		kommunikations-situationer och kan utvärdera sin insats.	kommunikations-situationer	som är bekanta för hen och i vardagliga kommunikationssituationer.	kommunikationssituationer.	kommunikationssituationer och kan utvärdera sin egen insats.	olika kommunikationssituationer och kan anpassa sin egen insats enligt situation.
Att tolka texter							
M2 sporra eleven att bredda sitt läsintresse enligt sin språkfärdighet samt vidga sitt ord- och begreppsförråd	12	Eleven lär känna skönlitterära-, fack- och medietexter i olika former samt utökar sitt ord- och begreppsförråd.	Ord- och begreppsförråd	Eleven kan läsa enkla skönlitterära-, fack- och medietexter.	Eleven kan läsa olika texter men håller sig främst till välbekanta texttyper.	Eleven kan läsa olika skönlitterära-, fack- och medietexter.	Eleven kan mångsidigt läsa olika skönlitterära-, fack- och medietexter.
M3 uppmuntra eleven att utveckla sin förmåga att läsa analytiskt och kritiskt och att förstå och tolka olika texter	12	Eleven utvecklar analytisk och kritisk läsfärdighet samt lär sig att förstå och tolka olika slags texter.	Förmåga att utveckla analytisk och kritisk läsfärdighet	Eleven kan dra nytta av enkla texter för att fullgöra uppgiften enligt modell.	Eleven förstår det centrala i texten och övar på att granska texter kritiskt.	Eleven kan läsa texter med hjälp av några strategier samt förstår det centrala i innehållet, åsikter inklusive motiveringar och kan i någon mån göra	Eleven kan använda ändamålsenliga lässtrategier. Eleven väljer, använder, tolkar och utvärderar kritiskt också texttyper

						iakttagelser kring användning av språk och bild i texter.	som är nya för hen.
M4 handleda eleven att stärka sin förmåga att utnyttja texter och sina läsfärdigheter för att söka information och få upplevelser samt att diskutera texter i olika kommunikationsmiljöer	12	Eleven lär sig att reflektera kring sambandet mellan texter och egna erfarenheter samt diskutera texter i olika kommunikationsmiljöer.	Förmåga att dra nytta av texter och läsfärdighet	Eleven kan dra nytta av enkla texter och reflekterar med hjälp av stödfrågor och modeller kring samband mellan texten och egna erfarenheter.	Eleven kan enligt modell och självständigt dra nytta av enkla texter för att söka information. Eleven övar att diskutera texter i bekanta kommunikationsmiljöer.	Eleven kan skriva och diskutera olika texter och reflektera över textens samband med egna erfarenheter i olika kommunikationsmiljöer.	Eleven kan skriva och diskutera också texttyper som är nya för hen samt ställa frågor, sammanfatta, kommentera och reflektera över textens samband med egna erfarenheter i olika kommunikationsmiljöer.
Att producera texter							
M5 uppmuntra eleven att utveckla ett eget uttrycksätt i sina texter samt hjälpa eleven att	13	Eleven uppmuntras att utveckla egna uttrycksätt i sina texter och stärker en positiv	Textproduktion och uttrycksätt	Eleven kan med hjälp av stödfrågor och modeller producera enkel text.	Eleven kan med hjälp av modeller producera text med uttrycksätt som är bekanta för hen.	Eleven kan producera text med mångsidiga uttrycksätt.	Eleven kan producera mångsidiga texter enligt ändamål och använder

stärka en positiv inställning till skrivande		inställning till skrivande.					kreativa uttryckssätt.
M6 handleda eleven att utveckla flytet och mångsidigheten i sitt skrivande	13	Eleven utvecklar sin skrivfärdighet för att den ska bli mera mångsidig och smidig.	Förmåga att utveckla skrivfärdigheter	Eleven kan enkelt modellproducera enkel text som man förstår. Eleven kan använda enkel menings- och satsbyggnad samt huvudsakligen skilletecken vid meningsgränser och versal i början av mening.	Eleven kan producera en kort text som i huvudsak är lätt att förstå. Eleven kan strukturera sin text och följa standardspråkets centrala skriftspråksnormer.	Eleven kan producera text som är lätt att förstå. Eleven kan dra nytta av digitala verktyg i sin skrivprocess.	Eleven kan producera en förståelig och smidig text. Eleven kan strukturera sin text och sina stycken logiskt och fästa uppmärksamhet vid ordval samt följa standardspråkets centrala skriftspråksnormer.
M7 uppmuntra eleven att producera berättande, beskrivande, instruerande, ställningstagande	13	Eleven lär sig att producera berättande, beskrivande, instruerande, ställningstagande och	Förmåga att producera texter som representerar olika texttyper	Eleven kan med hjälp av modeller producera berättande och beskrivande texter som är enkla och	Eleven kan producera instruerande och enkla ställningstagande texter och kan med hjälp av modeller	Eleven kan producera diskuterande och olika ställningstagande texter och använda uttryckssätt	Eleven kan självständigt producera olika slags texter och använder mångsidiga uttryckssätt som

och reflekterande texter		reflekterande texter.		konkreta. Texterna utgår från bekanta ämnen.	använda uttrycksätt som är typiska för dem.	som kännetecknar dem.	kännetecknar dem.
Att förstå språk, litteratur och kultur							
M8 handleda eleven att reflektera över språklig och kulturell identitet, användningen av samiska, samiskans betydelse och ställning i olika språkgemenskaper och att ta del av medier och kulturutbud på olika språk	14	Eleven lär sig att reflektera över en språklig och kulturell identitet, användningen av samiska, samiskans betydelse och ställning som en del av olika språkliga gemenskaper samt dra nytta av medier och kulturutbud på andra språk.	Förmåga att utveckla kulturkännedom	Eleven kan identifiera några språkliga eller kulturella särdrag från hens egen bakgrund.	Eleven kan med hjälp av modeller beskriva betydelsen av en språklig och kulturell identitet och med hjälp av stödfrågor jämföra dem med bekanta språk och kulturer. Eleven känner i någon mån till samiska medier och samiskt kulturutbud.	Eleven kan beskriva en språklig och kulturell identitet samt det samiska språkets betydelse och ställning i relation till andra språk. Eleven kan dra nytta av medier och kulturutbud på andra språk.	Eleven kan självständigt beskriva en språklig och kulturell identitet samt modersmålets betydelse och ställning i relation till andra språk, sett ur individens och samhällets perspektiv. Eleven drar på ett självständigt och kreativt sätt nytta av medier och kulturutbud på andra språk.

M9 uppmuntra eleven att känna igen olika språkliga register, till exempel skillnader mellan tal- och skriftspråk samt språkbruket i olika situationer	I4	Eleven lär sig att identifiera olika språkliga register, till exempel skillnaden mellan tal- och skriftspråk samt språkbruket i olika situationer.	Förmåga att utveckla språklig medvetenhet	Eleven kan med hjälp av modell och stödfrågor göra enstaka iakttagelser kring särdrag i text och språk såsom skillnader mellan tal- och skriftspråk.	Eleven kan med hjälp av modell göra iakttagelser kring särdrag i språk och text och skillnader mellan olika register och stilar.	Eleven kan identifiera olika språkliga register, skillnader mellan tal- och skriftspråk samt språkbruket i olika situationer. Eleven kan med hjälp av modell använda olika språkliga register.	Eleven kan identifiera och självständigt använda olika språkliga register, iaktta skillnader mellan tal- och skriftspråk samt språkbruket i olika situationer.
M10 handleda eleven att fördjupa sina kunskaper om de centrala strukturerna i samiska och att analysera dem	I4	Eleven lär sig att fördjupa sina kunskaper om de centrala strukturerna i modersmålet.	Kunskap om centrala strukturer och användning av dem	Eleven kan identifiera enkla strukturer i samiska med hjälp av stödfrågor och modeller.	Eleven kan med hjälp av modeller använda några centrala strukturer i samiska i bekanta miljöer.	Eleven kan med hjälp av modeller självständigt använda centrala strukturer i samiska och kan använda dem i olika kommunikationsmiljöer.	Eleven behärskar väl centrala strukturer i samiska och kan använda dem mångsidigt också i kommunikationsmiljöer som är nya för hen.

Att använda språket som stöd för allt lärande

M11 hjälpa eleven att utveckla sin förmåga att använda samiska för att söka och behandla information i olika läroämnen och miljöer	I5	Eleven utvecklar en fungerande två- eller flerspråkighet och förmåga att använda den kunskapen för att söka och behandla information i olika läroämnen och miljöer.	Förmåga att utveckla mångsidig användning av samiska	Eleven kan med hjälp av modell använda samiska som ett stöd i studier och i enkel informationssökning.	Eleven kan med hjälp av modell använda samiska och sin flerspråkighet som ett stöd i studier och i informationssökning.	Eleven kan självständigt använda samiska och sin flerspråkighet som ett stöd i studier och i informationssökning. Eleven övar på att välja källor, använda dem och bedöma tillförlitlighet. Hen kan i allmänhet skilja mellan fakta och åsikt.	Eleven använder mångsidigt och självständigt samiska och sin flerspråkighet som ett stöd i studier och i informationssökning. Eleven kan bedöma informationens användbarhet och källornas tillförlitlighet och välja lämpliga källor för uppgiften.
--	----	---	--	--	---	---	--

BILAGA 2. Romani som kompletterar den grundläggande utbildningen

Bedömning av elevens lärande och kunnande i romani som kompletterar den grundläggande utbildningen i årskurs 7–9

Avsikten med bedömningen är att ge information om hur elevens lärande framskrider samt att handleda och uppmuntra eleven. Eleven ska ges mångsidig respons om hur hans förmåga att förstå och använda språket muntligt och skriftligt har utvecklats. Bedömningsresponsen ger också information för undervisningsplaneringen. Med hjälp av bedömningen får eleven information om sina språkliga styrkor och framsteg, om hur eleven lär sig romani och om sin förmåga att använda sina språkkunskaper som stöd för allt lärande och för sitt läsintresse.

När studierna avslutas i slutet av årskurs 9 fastställs hur eleven har uppnått målen i lärokursen romani som kompletterar den grundläggande utbildningen. Då vitsordet bildas ska man ta i beaktande alla mål och de därtill hörande kunskapskraven för bedömningen som fastställts i denna bilaga, oberoende av för vilken årskurs 7, 8 eller 9 enskilda mål har ställts upp i den lokala läroplanen. Vitsordet är en helhetsbedömning som bildas utgående från målen och kunskapskraven för romani. Om eleven uppnår en bättre kunskapsnivå i något mål kan det kompensera en underkänd eller svagare prestation i något annat mål.

I beskrivningarna av kunskapskraven omfattar beskrivningen av de högre vitsorden även kunnandet för de lägre vitsorden.

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet 5	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
Att kommunicera							
M1 uppmuntra eleven att uttrycka sig på romani och att kommunicera i flerspråkiga och mångkulturella situationer samt att	I1	Eleven lär sig att agera i flerspråkiga och mångkulturella kommunikations-situationer och kan	Muntlig uttrycksförmåga och kommunikations-färdigheter	Eleven kan agera i grupper som är bekanta för hen och i vardagliga kommunikationssituationer.	Eleven kan agera i vanliga kommunikationssituationer.	Eleven kan agera i många olika kommunikations-situationer och kan utvärdera sin egen insats i dem.	Eleven kan agera målinriktat i många olika kommunikations-situationer och kan anpassa sin

utvärdera sin kommunikation		utvärdera sin egen insats.					egen insats enligt situation.
Att tolka texter							
M2 ge eleven möjligheter att utveckla sin förmåga att tolka texter samt bredda sitt ord- och uttrycksförråd genom att dra nytta av kunskaper som inhämtats både i skolan och annanstans	12	Eleven lär känna skönlitterära-, fack- och medietexter i olika former samt utökar sitt ordförråd och uttrycks sätt.	Förmåga att tolka texter samt utöka uttrycks sättet	Eleven kan läsa enkla skönlitterära-, fack- eller medietexter.	Eleven kan läsa olika texter men håller sig främst till välbekanta texttyper.	Eleven kan läsa olika skönlitterära-, fack- eller medietexter.	Eleven kan mångsidigt läsa olika skönlitterära-, fack- eller medietexter.
M3 uppmuntra eleven att diskutera texter i olika kommunikationsmiljöer och att fördjupa sin kunskap om textgenrer	12	Eleven lär sig att reflektera kring sambandet mellan texter och egna erfarenheter samt diskutera texter i olika kommunikationsmiljöer.	Förmåga att diskutera texter och kunskap om texttyper	Eleven kan dra nytta av enkla texter och reflekterar med hjälp av stödfrågor och modeller kring samband mellan texten och	Eleven kan diskutera texter i välbekanta kommunikationsmiljöer och känner till några texttyper.	Eleven kan skriva och diskutera olika texter samt reflektera kring samband mellan texter och egna erfarenheter i olika	Eleven kan skriva och diskutera också kring texttyper som är nya för hen samt även i olika kommunikationsmiljöer, ställa frågor,

				egna erfarenheter.		kommunikationsmiljöer. Eleven känner till olika texttyper.	sammanfatta, kommentera och reflektera kring textens samband med egna erfarenheter.
Att producera texter							
M4 uppmuntra eleven att stärka sin förmåga att producera texter och att producera olika typer av texter av multimediala lärmiljöer	13	Eleven lär sig att på ett mera smidigt och mångsidigt sätt producera text på romani.	Textkompetens vid produktion av texter	Eleven kan enligt modell producera enkel text som man förstår. Eleven kan använda enkel menings- och satsbyggnad samt huvudsakligen skiljetecken vid meninggränser och versal i början av mening.	Eleven kan producera en kort text som i huvudsak är lätt att förstå. Eleven kan strukturera sin text och följa standardspråkets centrala skriftspråksnormer.	Eleven kan producera text som är lätt att förstå. Eleven kan i sitt skrivande dra nytta av digitala verktyg.	Eleven kan producera en förståelig och smidig text. Eleven kan strukturera sin text och sina stycken logiskt och fästa uppmärksamhet vid ordval samt följa standardspråkets centrala skriftspråksnormer.

M5 uppmuntra eleven att utveckla egna uttrycksätt i sina texter och hjälpa eleven att stärka en positiv inställning till skrivande	13	Eleven uppmuntras att utveckla egna uttrycksätt i sina texter och stärker en positiv inställning till skrivande.	Förmåga att utveckla uttrycksätt	Eleven kan med hjälp av stödfrågor och modeller producera enkel text.	Eleven kan med hjälp av modeller producera text med uttrycksätt som är bekanta för hen.	Eleven kan producera text med mångsidiga uttrycksätt.	Eleven kan producera mångsidiga texter enligt ändamål och använder kreativa uttrycksätt.
Att förstå språk, litteratur och kultur							
M6 handleda eleven att bekanta sig med romsk litteratur och romska medier, att förstå sina egna möjligheter att bevara det romska språket och att utnyttja sin två- eller flerspråkighet	14	Eleven lär sig att reflektera över användningen av romani, dess betydelse och ställning som en del av två- eller flerspråkiga miljöer. Eleven lär sig att dra nytta av litteratur som behandlar romer, romska medier och	Kunskap om romsk litteratur och romska medier	Eleven kan identifiera några språkliga eller kulturella särdrag från hens egen bakgrund.	Eleven kan med hjälp av modeller beskriva betydelsen av en språklig och kulturell identitet och jämför med hjälp av stödfrågor dem med bekanta språk och kulturer. Eleven känner i någon mån till romska medier,	Eleven kan beskriva en språklig och kulturell identitet samt det romska språkets betydelse och ställning i relation till andra språk. Eleven kan dra nytta av romska medier, romsk litteratur och romskt kulturutbud	Eleven kan självständigt beskriva en språklig och kulturell identitet samt modersmålets betydelse och ställning i relation till andra språk, sett ur individens och samhällets perspektiv. Eleven drar på ett

		romskt kultur- utbud.			romsk littera- tur och romsk kulturutbud.	som behandlar romer.	självständigt och kreativt sätt nytta av romska medier, romsk littera- tur och romskt kulturutbud som behandlar romer.
--	--	--------------------------	--	--	---	-------------------------	--

BILAGA 3. Elevens eget modersmål som kompletterar den grundläggande utbildningen

Bedömning av elevens lärande och kunnande i elevens eget modersmål som kompletterar den grundläggande utbildningen i årskurs 7–9

Avsikten med bedömningen är att ge information om hur elevens lärande framskrider samt att handleda och uppmuntra eleven. Eleven ska ges mångsidig respons om hur hans förmåga att förstå och använda språket muntligt och skriftligt har utvecklats. Bedömningsresponsen ger också information för undervisningsplaneringen. Med hjälp av bedömningen får eleven information om sina språkliga styrkor och framsteg, om hur hen lär sig och om sin förmåga att använda sina språkkunskaper som stöd för allt lärande och för sitt läsintrasse.

När studierna avslutas i slutet av årskurs 9 fastställs hur eleven har uppnått målen i lärokursen elevens eget modersmål som kompletterar den grundläggande utbildningen. Då vitsordet bildas ska man ta i beaktande alla mål och de därtill hörande kunskapskraven för bedömningen i lärokursen elevens eget modersmål som fastställts i denna bilaga, oberoende av för vilken årskurs 7, 8 eller 9 enskilda mål har ställts upp i den lokala läroplanen. Vitsordet är en helhetsbedömning som bildas utgående från målen och kunskapskraven för elevens eget modersmål. Om eleven uppnår en bättre kunskapsnivå i något mål kan det kompensera en underkänd eller svagare prestation i något annat mål.

I beskrivningarna av kunskapskraven omfattar beskrivningen av de högre vitsorden även kunnandet för de lägre vitsorden.

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet 5	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
Att kommunicera							
M1 handleda eleven att främja sin förmåga att kommunicera i olika situationer och att utvärdera sin kommunikation	I1	Eleven lär sig att agera i olika kommunikationssituationer och att utvärdera sin kommunikation.	Förmåga att agera i grupp	Eleven kan slumpmässigt agera i en välbekant grupp och i vardagliga kommunikationssituationer.	Eleven kan agera i vanliga kommunikationssituationer.	Eleven kan agera i många olika kommunikationssituationer och kan utvärdera sin kommunikation.	Eleven kan agera ändamålsenligt i många slags kommunikationssituationer och kan anpassa sitt eget agerande enligt situation.
Att tolka texter							
M2 sporra eleven att bredda sitt läsintresse enligt sin språkfärdighet	I2	Eleven känner skönlitterära-, fack- och medietexter i olika former.	Förmåga att bredda textvärlden och läsintresset	Eleven kan läsa olika enkla skönlitterära-, fack- eller medietexter.	Eleven kan läsa olika slag av texter men håller sig främst till	Eleven kan läsa olika slag av skönlitterära-, fack- eller medietexter.	Eleven kan mångsidigt läsa olika slag av skönlitterära-, fack-

					välbekanta texttyper.		eller medietexter.
M3 uppmuntra eleven att utveckla sin förmåga att läsa analytiskt och kritiskt och att förstå och tolka olika texter	12	Eleven utvecklar sin förmåga att läsa analytiskt och kritiskt samt förstår och tolkar olika texter.	Analytisk och kritisk läsfärdighet, samt förmåga att förstå och tolka texter	Eleven kan dra nytta av enkla texter för att fullgöra en uppgift enligt modell.	Eleven förstår det centrala i texten och övar på att granska texten kritiskt.	Eleven kan granska texter kritiskt med hjälp av några lässtrategier.	Eleven kan använda ändamålsenliga lässtrategier. Eleven väljer, använder, tolkar och utvärderar kritiskt också texttyper som är nya för hen.
M4 handleda eleven att stärka sin förmåga att utnyttja texter och sina läsfärdigheter för att söka information och få upplevelser samt att diskutera texter i	12	Eleven stärker sin förmåga att reflektera över texters samband med egna upplevelser samt diskutera texter i olika kommunikationsmiljöer.	Förmåga att dra nytta av texter och läsfärdighet samt förmåga att diskutera texter i olika kommunikationsmiljöer	Eleven kan dra nytta av enkla texter och kan med hjälp av stödfrågor och modeller reflektera över textens koppling till egna erfarenheter.	Eleven kan med hjälp av stödfrågor och modeller självständigt dra nytta av olika texter för att söka information. Eleven övar att diskutera texter i bekanta	Eleven kan skriva och diskutera olika texter och reflektera kring deras koppling till egna erfarenheter i olika kommunikationsmiljöer.	Eleven kan skriva och diskutera också texttyper som är nya för hen och ställa frågor, sammanfatta, kommentera och reflektera kring textens koppling till egna

olika kommunikationsmiljöer					kommunikationsmiljöer.		erfarenheter i olika kommunikationsmiljöer.
Att producera texter							
M5 hjälpa eleven att utveckla ett eget uttryck i sina texter och att stärka en positiv inställning till skrivande	I3	Eleven uppmuntras att utveckla egna uttryckssätt i sina texter och stärker en positiv inställning till skrivande.	Förmåga att producera texter av olika slag samt uttryckssätt	Eleven kan med hjälp av stödfrågor och modeller producera enkel text.	Eleven kan med hjälp av modeller producera skriftlig och muntlig text med uttryckssätt som är bekanta för hen.	Eleven kan producera också längre skriftliga och muntliga texter och använda mångsidiga uttryckssätt.	Eleven kan producera mångsidiga och ändamålsenliga skriftliga och muntliga texter enligt situation och använda kreativa uttryckssätt.
M6 handleda eleven att vidareutveckla och bredda sina skrivfärdigheter och fördjupa sin kunskap om textgenrer	I3	Eleven utvecklar sin skrivfärdighet för att den ska bli mera mångsidig och smidig samt sina färdigheter att behärska skriftsystemet i	En smidig och mångsidig skrivfärdighet och förmåga att producera förståelig text samt behärska skriftspråkets konventioner	Eleven kan med hjälp av modeller producera enkel text vars budskap man kan förstå. Eleven kan använda enkla	Eleven kan producera en kort text vars budskap man förstår förhållandevis lätt. Eleven kan strukturera sin text och följa	Eleven kan producera text som är lätt att förstå. Eleven kan dra nytta av digitala verktyg i sin skrivprocess.	Eleven kan producera en förståelig och smidig text. Eleven kan strukturera sin text och sina stycken logiskt och fästa

		det egna modersmålet.		strukturer samt i huvudsak till exempel skiljetecken vid meningsgränser och versal i början av mening.	skriftspråksnormerna.		uppmärksamhet vid ordval samt följa skriftspråksnormerna.
M7 uppmuntra eleven att producera berättande, beskrivande, instruerande, ställningstagande och reflekterande texter	I3	Eleven uppmuntras att producera berättande, beskrivande, instruerande, ställningstagande och reflekterande texter.	Förmåga att producera texter som representerar olika texttyper	Eleven kan producera enkla och konkreta berättande och beskrivande texter enligt modell om ämnen som är bekanta för hen.	Eleven kan producera instruerande och enkla ställningstagande texter och med hjälp av modeller använda uttrycksätt som är typiska för dem.	Eleven kan producera reflekterande och olika ställningstagande texter och använda uttrycksätt som är typiska för dem.	Eleven kan självständigt producera olika texter och mångsidigt använda uttrycksätt som är typiska för dem.
Att förstå språk, litteratur och kultur							
M8 handleda eleven att reflektera över	I4	Eleven reflekterar över språklig och	Förmåga att utveckla kulturell	Eleven kan identifiera något språkligt	Eleven kan med hjälp av modeller	Eleven kan beskriva sin språkliga och	Eleven kan självständigt beskriva sin

<p>språklig och kulturell identitet samt användningen av modersmålet, modersmålets betydelse och ställning i olika språkgemenskaper och att ta del av medier och kulturutbud på olika språk</p>		<p>kulturell identitet samt användningen av modersmålet, dess betydelse och ställning som en del av olika språkliga gemenskaper samt drar nytta av medier och kulturutbud på det egna modersmålet.</p>	<p>och språklig medvetenhet</p>	<p>eller kulturellt särdrag från hans egen bakgrund.</p> <p>Eleven känner i någon mån till medier och kulturutbud på det egna språket.</p>	<p>beskriva betydelsen av språklig och kulturell identitet och med hjälp av stödfrågor jämföra dem med bekanta språk och kulturer, även Finland och finländsk kultur.</p>	<p>kulturella identitet samt användningen av modersmålet, dess betydelse och ställning bland andra språk. Eleven kan dra nytta av medier och kulturutbud på det egna språket.</p>	<p>språkliga och kulturella identitet samt användningen av modersmålet, dess betydelse och ställning bland andra språk, både ur ett individuellt och samhälleligt perspektiv.</p> <p>Eleven drar på ett kreativt och självständigt sätt nytta av medier och kulturutbud på det egna språket.</p>
<p>M9 uppmuntra eleven att känna igen olika språkliga register, till</p>	<p>I4</p>	<p>Eleven identifierar olika språkliga register, till exempel</p>	<p>Förmåga att utveckla språklig medvetenhet</p>	<p>Eleven kan med hjälp av modell och stödfrågor göra enstaka</p>	<p>Eleven kan med hjälp av modell göra iakttagelser kring särdrag i</p>	<p>Eleven kan identifiera olika språkliga register, skillnader mellan tal- och</p>	<p>Eleven kan identifiera och självständigt använda olika språkliga</p>

exempel skillnader mellan tal- och skriftspråk samt språkbruket i olika situationer		skillnader mellan tal- och skriftspråk samt språkbruket i olika situationer.		iakttagelser kring särdrag i text och språk såsom skillnader mellan tal- och skriftspråk.	språk och text och skillnader mellan olika register och stilar.	skriftspråk samt språkbruket i olika situationer. Eleven kan med hjälp av modell använda olika språkliga register.	register, iaktta skillnader mellan tal- och skriftspråk samt språkbruket i olika situationer.
M10 handleda eleven att fördjupa sin kunskap om de centrala strukturerna i modersmålet och att analysera dem	I4	Eleven fördjupar sina kunskaper om de centrala strukturerna i modersmålet.	Kunskap om centrala strukturer och användning av dem	Eleven kan använda enkla strukturer i sitt eget modersmål med hjälp av stödfrågor och modeller.	Eleven identifierar med hjälp av modeller några centrala strukturer i sitt eget modersmål och använder dem i bekanta miljöer.	Eleven identifierar med hjälp av modeller självständigt centrala strukturer i sitt eget modersmål och kan använda dem i olika kommunikationsmiljöer.	Eleven känner väl till centrala strukturer i sitt eget modersmål och kan använda dem mångsidigt också i kommunikationsmiljöer som är nya för hen.
Att använda språket som stöd för allt lärande							

<p>M11 hjälpa eleven att utveckla sin förmåga att använda sitt modersmål för att söka och behandla information i olika läroämnen och miljöer</p>	<p>I5</p>	<p>Eleven utvecklar en fungerande två- eller flerspråkighet och förmåga att använda den kunskapen för att söka och behandla information i olika läroämnen och miljöer i enlighet med upphovsrätten.</p>	<p>Förmåga att dra nytta av flerspråkighet samt det egna språket när hen söker och behandlar information med hjälp av digitala verktyg</p>	<p>Eleven övar att använda sitt modersmål som ett stöd i studier och informationssökning. Eleven kan söka information i vanliga källor med hjälp av modeller.</p>	<p>Eleven använder med hjälp av modeller sitt modersmål och sin flerspråkighet som ett stöd i studier och i informationssökning.</p> <p>Eleven följer upphovsrättsliga normer och förstår betydelsen av personlig integritet på nätet.</p>	<p>Eleven kan självständigt använda sitt modersmål och sin flerspråkighet som ett stöd i studier och i informationssökning. Eleven övar på att välja källor, använda dem och bedöma tillförlitlighet. Hen kan i allmänhet skilja mellan fakta och åsikt.</p>	<p>Eleven använder mångsidigt och självständigt sitt modersmål och sin flerspråkighet som ett stöd i studier och i informationssökning. Eleven kan bedöma informationens användbarhet och källornas tillförlitlighet och välja lämpliga källor för uppgiften.</p>
--	-----------	---	--	---	--	--	---